

Ztvárnění použití nože k sebeobraně nebo k ohrožení jiné osoby ve filmu nebo v televizi je poměrně jednoduché; záběry lze opakovat a stříhat, mohou se použít různé filmové triky nebo speciální rekvizity. Na divadelní scéně je použití nože komplikovanější. Má dát divákovi pocit reality, aniž by herci byli vystaveni nebezpečí.

V divadle se jako rekvizita používá takzvaný *trikový nůž*. To je nůž, jehož tupá čepel při „bodnutí“ stlačí pružinu, která čepel po odtažení z místa „zranění“ opět vysune. Tekutina simulující krev je ukryta pod košilí v plochém plastovém sáčku, který je protřzen nárazem rukojeti. Jestliže má být tělo obnaženo, pak je konstrukce nože komplikovanější a tekutina je ukryta v rukojeti nože. Věrohodnost hrůzného aktu záleží na umění režiséra, nasvícení scény a hereckém výkonu.

V současnosti se jeden ze sériově vyráběných nožů tohoto typu celosvětově nabízí z Číny. Plastový nůž má jednoduchou konstrukci ze čtyř dílů. Jedinou kovovou součástí je z 0,3mm drátu vinutá pružina průměru 6,4 mm s délkou 88 mm. Je-li zcela stlačena, zabírá 14 mm. Teoreticky má být nůž nerozebíratelný, ovšem nejsou-li při montáži obě poloviny termosetu rukojeti dobře slepeny, tak se nůž – například při pádu na zem nebo prudkém úderu – samovolně rozloží na prvočinitele. Pokud se to nestane během hry (což může tragédií změnit v komedii), tak

Na prknech SLÁVY

STANO R. KRÍŽ, foto AUTOR

ho rekvizitář slepí, nebo vyhodí do odpadu.

U nás se tento „nůž“ prodává asi za 45 Kč. Při odběru minimálně 300 kusů od velkodistributora přímo z Číny je cena za kus 0,22 USD. Výrobce je anonymní, pouze na rukojeti je z obou stran malé označení *CHINA*. Vysunutý nůž s hmotností 20 g by se vešel do hranolu 180x40x16 mm. Černá rukojeť má délku 110 mm, polotuhá symetrická čepel tloušťky 3 mm bez ostří, s povrchovou úpravou lesklým pohliníková-

ním, vyčnívá 70 mm. Velké vůle – jak stranová, tak výšková $\pm 2,5$ mm, stejně jako neostří hrot v tomto případě nevadí, jedná se pouze o dosažení optické iluze. Čínský zasouvací nůž je deklarován jako předmět pro hry a zábavu, nicméně na obalu je upozornění, že není vhodný jako hračka pro děti do 3 let – až pro starší a pokročilé.

U nás se tento čínský plastový „nůž“ prodává asi za 45 Kč.

Pro velká jeviště a amfiteátry, kde se lidé dívají na představení třeba z 25 metrů a malý nůž by symbolicky mohl působit i směšně, jsou určeny nože, které smluvně zhotovuje spolupracovník švýcarského obchodu s potřebami pro divadla a kouzelníky *Zauberparadies* (www.zauberparadies.com). Na první pohled vypadá nůž zblízka sice trochu neohrabaně, ale důležitý je jen výsledný efekt na scéně.

Dřevěná rukojeť z překlížený s vyfrézovanými dutinami je nerozebíratelně sešroubována a slepena ze dvou polovin do hranolu 146(160)x49x18 mm, který je posléze obroušen do konečného tvaru. Povrchová úprava je různobarevným lakováním. Čepel, vyčnívající 115–125 mm z rukojeti, je z 3mm hliníku a povrchově upravená lesklým lakem. Celkové délky čepelí jsou 155–165 mm, stejnou délku mají i ovládací pružiny.

Čepel s pružinou se do hotové rukojeti zasouvá zezadu, pružinu zajišťuje čtyřmi vruty přišroubovaná hliníková destička 33x18x2 mm. Celková délka nožů s průměrnou hmotností 120 g

» Trikovaný nůž „China“

